

Sobre el reportatge del «Diario de Barcelona»

El "Diario de Barcelona" es dedica a fer uns reportatges sobre els pobles de Catalunya. N'ha dedicat dos a Santa Eulàlia de Ronsana. Els hem llegit i creiem que val la pena de parlar-ne, sobretot del primer, perquè suggereix moltes coses.

En primer lloc cal dir que aquest reportatge sembla més fet pensant en difondre el diari o en fer publicitat del poble que pensant en difondre la veritat sobre el nostre poble. A més, algunes persones entrevistades en aquest reportatge ens han dit que en ell els atribueixen coses que no havien dit. També hem de dir que el periodista, de l'honoradesa del qual fan dubtar aquests testimonis, el trobem pedant (parla de coses que no coneix), "pelotero" (per tal de "raspallar" és capaç de dir bajanades com aquella de "la leche de tan bonísima condició") i barroer (com, per exemple, quan pregunta a la Dolors Barbany, parlant dels infants del seu parvulari: "¿Qué método emplea para meterles algo en la cabeza?").

Però més enllà de la categoria i la intenció del reportatge i de la honoradesa i vàlua del periodista (tot molt dubtós), hi trobem coses interessants. Per això passem a donar-ne un petit resum, bo i destacant el que ens sembla més significatiu. Creiem que serà suficient per adonar-nos d'algunes qüestions que l'escrit planteja i que a vegades fan pensar, o fan riure, o fan pena...

El reportatge consta d'un article de presentació i unes entrevistes; tot amant amb anuncis apropiats i fotografies adients.

L'ARTICLE DE PRESENTACIÓ

Aquest article de presentació que es titula "Una isla de tranquilidad y reposo en medio del proceloso mar de la industrialización", ens sembla poc afinat (i no només pel títol). Vegem-ne, a l'atzar, uns quants paràgrafs:

- «Una de las poblaciones más deliciosas de la comarca del Vallés».
- «Santa Eulalia de Ronsana, posee un nombre evocador, poético incluso, cargado de resonancias femeninas».
- «Que se traducen en la justa fama de sus carnes y la abundancia de la leche, de tan bonísima condició».
- «Beber agua aquí constituye uno de los pocos placeres naturales que todavía existen al alcance del hombre».
- «Santa Eulalia de Ronsana es un lugar maravilloso para descansar, para tomar el aire, para vivir al sol, para beber agua, para comer bien».
- «Este es un país tranquilo, lleno de luz, lleno de paz».

I la llista podria ser molt més llarga.

Davant d'això, una persona que no sigui del poble creurà que Santa Eulàlia és un país meravellós (Xauxa o quelcom per l'estil), i de cop veurà un problema solucionat: el de l'estiueig. Probablement picarà l'am i provarà de venir a passar l'estiu aquí. Es comprarà una parcel·la i s'hi farà una torreta. I no hi veurà més problemes, perquè Santa Eulàlia serà per a ell el que buscava: "una isla de tranquilidad y reposo". L'article del "Diario de Barcelona" no haurà estat inútil: haurà servit als estiuejants i, naturalment, als que els hi hauran proporcionat el material (solar, casa, aliment). Però els veïns del poble ens mirarem l'article d'una manera ben diferent. Nosaltres ja sabem que hi ha pins, alzines, aigua i vi, llet i carn; fins i tot sabem exactament on és tot això. Però també sabem que Santa Eulàlia no s'acaba aquí, i que això no és pas l'essencial del poble. I arribem a la conclusió que aquesta gent sàvia que ens jutja des de la ciutat, no ens coneix prou, perquè no veu les qualitats importants del nostre poble.

¿Què en diu l'article d'una cosa tan fonamental en un poble, com és la gent? Diu, per exemple, que vivim de l'agricultura: "Este es un municipio que sigue la línea tradi-

cional que desde sus orígenes fue la base de su riqueza: la agricultura. Santa Eulalia de Ronsana vive del cultivo de sus tierras". Però més avall, diu: "Santa Eulalia de Ronsana camina directamente hacia lo residencial... y hacia dicha meta apuntan todos los proyectos y todos los trabajos, tanto del Ayuntamiento como del vecindario". ¿En què quedem, la gent és pagesa o treballa per fer un poble residencial?

Si analitzem estadístiques, veurem que el nombre de pagesos del poble ha passat, en deu anys, de ser la gran majoria (70 %) a ser una petita part (30 %). Com a conseqüència, els camps han estat abandonats en molts llocs. L'agricultura, doncs, no és tan brillant com ens la pinta el nostre articulista.

En canvi que el poble treballa per "lo residencial" sí que és cert. Fixem-nos en què ens guanyem la vida la majoria de la gent:

Els paletes fent torres i pisos per als nou-vinguts (estiuejants o immigrants). Els electricistes i fusters, ajudant als paletes; els botiguers (forners, tenders, restaurants i bars), venent com mai els diumenges, gràcies als estiuejants. Els venedors de terrenys, proporcionant parcel·les als estiuejants.

Com podeu veure, la majoria del poble viu gràcies als estiuejants i als immigrants. El poble està en funció d'ells. No diem ara si això està bé o malament. Simplement ho expossem perquè es vegi que el poble, de "pagès", en té molt poc. I no ho diem pas perquè ens agradi aquest fet, sinó més aviat al contrari.

L'article també parla de la manera de ser de la gent: "este pueblo agradable, con gente sencilla, hospitalaria, de gran efusividad". ¿Voleu dir que és així? Potser sí que encara en queden restes de l'antiga cordialitat de quan el poble era pagès, però actualment s'estan acabant. Podríem salvar algunes excepcions, però en general, sembla que és així.

Els veïns del poble que ens hem enriquit amb el tràfic dels que vénen de fora, i tenim els cotxes i electrodomèstics a dojo, cada dia som menys francs entre nosaltres. Tendim a tancar-nos a casa per fer anar bé el nostre negoci, per mirar la "tele", per... Els estiuejants es fan el seu món a part i només coneixen el poble a través de la forçada riulla de la gent que tracten. Els immigrants com que veuen que els diners són els que manen, tot procurant per ells, ens imiten a nosaltres.

En fi, creiem que anem perdent aquella manera de ser hospitalària i senzilla que l'article ens presenta. Val la pena de pensar-hi i, sobretot, val la pena de no somniar el nostre poble com una fàcil "isla de tranquilidad y reposo", per més que ens ho diguin des de Barcelona.

LES ENTREVISTES

De l'entrevista al Sr. Secretari de l'Ajuntament:

- ¿Qué opina de Sta. Eulalia?
- Una población en crecimiento.
- ¿Para bien o para mal?
- Para bien.
- ¿Cuántas horas trabaja usted, señor secretario?
- Todas las que son preciso.
- ¿Qué dice el pueblo de usted?
- Ni lo imagino.
- ¿Y usted, qué dice del pueblo?
- Muy buena gente, laboriosa, honrados y excelentes personas.
- ¿Qué cualidad debe tener un buen secretario?
- Servir al común.
- ¿Dónde está el verdadero porvenir de Sta. Eulalia?
- En conservar lo que tiene sin rechazar lo demás.
- ...
- El pueblo, ¿tiene problemas?
- Yo creo que ninguno.
- ¿Nada que entorpezca su desenvolvimiento?